

böter, dertill vederbörande idkare göra sig förfallne för öfvande och drifvande af mindre partihandel eller minuthandel med eller utskänkning af bränvin *utöfver* den tillåtna tiden eller timmen. För att få fylld den lilla lucka som, enligt mitt förmenande, i författningen härutinnan förefinnes, föreslår jag, att 45 § i ofta åberopade Kongl. förordning måtte få så lyda:

Idkar någon mindre partihandel eller minuthandel med eller utskänkning af bränvin senare å dag än tillåtet är, eller å annat ställe än dertill uppgifvet är, eller etc.

Om motionens remitterande till vederbörligt Utskott anhålles vördsammast.

Stockholm den 27 Januari 1875.

*E. M. Sundell.*

---

*N:o 33.*

*Af Herr von Geijer: Angående upphörande af utgifning från Riksbanken utaf sedlar å en krona.*

Inom de flesta länder gör den satsen sig mer och mer gällande, att det i allmänna rörelsen spridda metalliska myntet icke, i förhållande till omsättningen i sin helhet, kan nedgå under en viss gräns, utan att landets penningarörelse, huru förträffligt den i öfrigt må vara ordnad, löper fara att förlora i styrka och fasthet. Att med ett tal bestämdt angifva denna gräns låter sig visserligen icke göra, men att vi här i Sverige ännu befinna oss långt nedom densamma, oaktadt på senaste tiden spridningen af mynt ökat, torde icke kunna betviflas.

Det här cirkulerande metalliska myntet lærer icke uppgå till mera än 6, högst 8 millioner kronor, och utgör i närvarande tid knappast ett större belopp än i förra århundradet, oaktadt omsättningen sedan dess mångdubblats.

Hvilken skilnad i detta hänseende emellan vårt land och andra europeiska länder! Frankrike t. ex. beräknade för några år sedan det i folkets fickor liggande metalliska myntet till ett belopp, motsvarande i vårt mynt 1,200 å 1,500 millioner kronor, det vill säga, i proportion till folkmängden, vid pass 20 gånger så mycket som det vi hafva på sådant sätt förvaradt.

*Bih. till Riksd. Prot. 1875. 1 Saml. 2 Afd. 1 Band. 5 Häft.*

Det synes visserligen, som skulle franska folket, med sin från minnet af assignaterna härflytande motvilja för myntrepresentativ, gå nog långt i försigtighet, då detsamma improduktivt till mynt använder ett så högst betydligt, af ädel metall bestående kapital, men äfven de flesta andra europeiska folken äro högst angelägna om att hålla metalliskt mynt i betydlig mån ute i allmänna rörelsen. Hos oss deremot råder ännu och sedan lång tid tillbaka en stor obenägenhet för begagnande af mynt till och med i de minsta liquiderna; orsakerna härtill äro flera, men ock så allmänt kända, att jag skall akta mig för att dem åter upprepa. Införandet af guldstandard, hvarigenom myntet blifvit portativt, och åläggandet för de enskilda bankerna att inlösa sina kreditsedlar med guld äro på senaste tiden vidtagna åtgärder, som sannolikt komma att i någon mån drifva metalliskt mynt ut i allmänna rörelsen. Men i den grad önskligt är, kan detta icke ske, om ej derjemte sedelutgifningen ordnas på annat sätt än hittills.

Jag har derföre trott, att tidpunkten vore inne att åter upptaga den gamla frågan om indragning af nuvarande sedlar med lägsta valör. Förslag härom väcktes sista gången 1871 af Riksdagens Banko-Utskott genom dess betänkande N:o 13, hvilket förslag antogs af Första Kammaren, utan diskussion, men förkastades af medkammaren.

Under diskussionen i Andra Kammaren öfver detta förslag framhölls, emot detsammans antagande, ett icke oviktigt skäl, nemligen att i en tidpunkt, då man sannolikt hade att snart emotse införandet af guldmynt, vore det olämpligt indraga enriksdalers-sedlarne, hvilket kunde hafva till följd, att man nödgades tillverka och utsläppa i allmänna rörelsen flera millioner silfvermynt, som innan kort komme att åter tagas tillbaka; detta skäl har nu bortfallit.

På grund af hvad jag haft äran anföra, och återopande i öfrigt innehållet af förut nämnda betänkande, får jag hemställa:

- 1:o att Riksdagen må besluta samt åt Banko-Utskottet uppdraga att för bankofullmäktige tillkännagifva, det utgifning från Riksbanken af sedlar å en krona skall upphöra från den dag, som fullmäktige finna lämpligt bestämma; och
- 2:o att Riksdagen uppdrager åt Banko-Utskottet att i öfverensstämmelse härmed föreslå nödiga ändringar i bankoreglementet.

Stockholm den 28 Januari 1875.

*B. von Geijer.*